Контрольный экземпл

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комунар

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р. Субота, 7 червня 1986 року № 68 (3731). Ціна 2 коп.

Поміч потерпілим

Робітники, інженерно-технічні працівники та службовці ливарного цеху сірого чавуну провели суботник і всі зароблені кошти перерахували у фонд допомоги Чорнобилю.

І колектив художньої самодіяльності цеху призначену йому премію 200 карбованців за перемогу у загальнозаводському огляді-конкурсі одностайно вирішив перевести на рахунок потерпілих від чорнобильської аварії. Продовжують надходити внески також і від окремих осіб. Так, старший бухгалтер цеху П. І. Пожнова перерахувала для евакуйованих дітей 50 карбованців.

П. ПИЛИПЕНКО,
секретар партійної організації ливарного цеху сірого чавуну Кіровоградського виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка».

РЕПОРТАЖ

Іменем героя

Із наказу по Кропивницькій середній школі: «З метою ефективного здійснення військово-патріотичного виховання учнів, любові в них до рідного краю провести загальношкільне свято День пам'яті уродженця села Героя Радянського Союзу В. Є. Колісниченка».

Велично, урочисто порушує ранкову тишу срібна мелодія духового оркестру. Застигли у строю школярі, вчителі, ветерани війни, жителі села. Вітер ніби грається посивілими пасмами волосся чоловіка, якому від хвилювання перехопило голос. У цей день він приїхав сюди, щоб разом з іншими вшанувати пам'ять про брата, який вийшов з новоукраїнської землі, щоб повернутися до неї навічно Героєм.

Із книги «Прославлені у віках»: Воронезько-Ворошиловградська операція військ Брянського, Воронезького, Південно-Західного фронтів у червні — липні 1942 року була контрвідповіддю на підготовлюваний фашистами наступ, закодований під операцією «Блоу». 101-ша винищувальна авіадивізія ППО полковника М. І. Шведова, в 573-му полку якої служив молодший лейтенант Василь Колісниченко, відбивала нальоти ворожої авіації на підступах до Воронежа».

У той день, 1 липня 1942 року, Колісниченко у складі ланки вилетів наперереріз гітлерівським бомбардувальникам. Ось вдалося підбити одного з них. Василь помчався за «хейнкелем», що намагався врятуватися втечею. Фашистський льотчик, використовуючи всі прийоми вищого пілотажу, вміло лавірував, ховався, уникаючи смертельних розчерків кулемета. Та радянський винищувач не відставав.

...Захопившись атакою, Колісниченко не одразу помітив, як небезпека відкралася з боку іншого ворожого літака. Тільки коли машина здригнулася, наче налетівши на невидиму перепону, а все тіло молодого лейтенанта пронизав біль, зрозумів, що поранений.

А «хейнкель», ніби насміхаючись, хитав крилами, віддалявся. Невже втече? Колісниченко спробував піймати його все-таки в рамку прицілу. Ні. Нічого не виходить. Тоді, скерувавши винищувача просто на ворожого літака, льотчик врізався в нього на всій швидкості.

Напружені до краю нерви, здавалось, вибухнули разом з ударом об чужу броню. Василь ще встиг намацати рятівне кільце парашута. Потягнув...

Та жити йому не судилося. Одержавши сильні опіки та поранення, в ночі, Василь Єфремович Колісниченко помер у госпіталі.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 14 лютого 1943 року йому посмертно було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Грамота Героя зберігається в школі № 7 м. Кіровограда, де він навчався. А тут, в селі Кропивницькому Новоукраїнського району, де народився В. Є. Колісниченко, відкрито Пам'ятний знак, його іменем названо поле колгоспу імені Шевченка.

Під звуки мелодії пісні «Вставай, країно зоряна» учні Кропивницької середньої школи покладають квіти до меморіальної дошки Героя Радянського Союзу та до пам'ятника загиблим воїнам. У цей час члени делегації ветеранів війни, піонерів і комсомольців схиляють голови у шанобі перед Пам'ятним знаком біля поля імені Героя.

Один за одним говорять слова вдячності односельці. Брат Василя Єфремовича (нині він проживає в Кіровограді) П. Є. Колісниченко привіз з собою і посадив на новоукраїнській землі молодий горіх. Міцно вкоріниться він. Адже доглядатимуть його по черзі кращі піонерські пости, дбаючи не просто про деревце, а про святу нетлінну пам'ять.

Довго звучали на святковому «вогнику» розповіді ветеранів війни (всіх їх особисто запросили напередодні червоні слідопити). В спортивному залі в цей час проходили змагання з класичної боротьби (між командами Кропивницької, Рівнянської № 5 середніх і Рівнянської № 7 восьмирічної шкіл та ДЮСШ), виступали юні гімнастки. Перехідний кубок імені Героя Радянського Союзу В. Є. Колісниченка завоювали юні кропивничани.

Росте, шумить зеленим листом молодий горіх — символ нездоланної сили народу. Врунитися злаками, обіцяє щедрий урожай поле імені Героя.

Його в майбутньому будуть обробляти руки членів учнівської виробничої бригади.

Хліб і мир...

Чи може бути більшим людське щастя?

Н. ГАРАС.
Новоукраїнський район.

НАШ СУЧАСНИК

КРИНИЦЯ ЩАСТЯ

1.

Світанок сім'я Мартиненків зустріла на рибалці.

— Клює, клює! — радісно заплескала в долоньки чотирирічна Наталочка.

— Тихше, ланочко, рибу розполохаєш, — пригорнула її мати.

Каменем шубовснула в воду налякана жаба, здивовано квакнула інша. На гачку затріпотіло живе срібло красноперки. Дзеркальною поверхнею води повільно розходилися кола.

— Люблю порибалити! — зізнається Вячеслав. — Як тільки випадає нагода, всі втрьох їдемо в село мого дитинства — Дмитрівку — на ставки.

2.

Коли на тракторній бригаді № 1 вчорашньому солдату сказали, що вільного трактора нема, мало не закричав:

— Неправда! Он же стоїть посеред двору нічийний, то теж машина!

— Та він же на ладан дише, списувати треба!

— Дарма...

Багатьох досвідчених майстрів своєї справи здивував тоді завзятий комсомолець, повернувши другу молодість машині. Кожну деталь, кожну гаєчку перебрав своїми руками, перечистив, припасував. А яких не вистачало — виготовив. Звичайно, не сам. Гуртом мудрували, радилися, робили і переробляли. Побував тоді Вячеслав помічником і у коваля, і у токаря, і у зварника. Слюсарні ж роботи виконував сам.

— Інженерна хватка, — зводили бровами досвідчені механізатори.

І ось потужним гуркотом озвався «дідусь» Т-74, заявивши про своє відновлення, став у один стрій з новими тракторами. То була нелегка, але радісна трудова перемога, що принесла молодому механізатору перше визнання.

Сім років працював на своєму тракторі Вячеслав, даючи йому повне навантаження. Скільки за цей час землі зорано, оброблено, засіяно, вантажів перевезено, скільки виконано інших робіт! Але капітальний ремонт не знадобився, бо все було зроблено на совість, як у тій приказці: «Раз, та гаразд».

Вячеслав працює механізатором овочівницької бригади другого відділка, а Галина — бухгалтером колгоспу.

Живуть Мартиненки у хорошому власному будинку, що прикрашає нову вулицю імені Сергія Єсеніна. Ведуть підсобне господарство, непогано заробляють.

3.

На помідорному полі другого відділка працював агрегат. Здавалося, що за трактором рухався живий барвистий квітник. То дванадцять жіночок у різнокольорових хустинках і вбранні, обслуговували нову розсадосаджальну машину. Ластівками шугали їхні проворні руки з яскравозеленою розсадою, яку швидко підхоплювали послужливі «лапки» машини і опускали вниз, у пухку землю. Повільно, плавно вів Вячеслав свого ЮМЗ-6, агрегатованого з розсадосаджалкою і обтяженого двома баками води.

Треба володіти неабиякою майстерністю, щоб не поспішити, дотримати заданого ритму. Якість — над усе!

— Часом так хочеться дати тракторові волю, рвонутися вперед, — зізнається молодий механізатор. — Але ж не можна!

«Виростають» услід за агрегатом шість рядків уже политих помідорів.

— Відмінна робота! — не приховує свого захоплення агроном, він же бригадир овочівників В. П. Коваль. — І так завжди. Нижчою оцінка праці екіпажу Вячеслава Мартиненка не буває.

4.

Розмова з бригадиром тракторної бригади Єгором Захаровичем Усаченком набирала несподіваного обороту.

— Назвіть, будь ласка, найцінніші раціоналізаторські пропозиції Вячеслава Мартиненка...

— Усі цінні!.. А от назвати якусь з них нелегко.

— Чому ж? Можна взяти за основу хоча б економічний ефект.

— І ефект точно визначити важко.

Помітивши моє деяке здивування, Єгор Захарович пояснив:

— Удосконалень у нього безліч. Ця людина — природжений раціоналізатор, новатор за покликанням. Як, приміром, визначити кількість чи економічний ефект пропозицій, породжених раціоналізаторським пошуком Вячеслава та й усіх інших, хто йому допомагав, у відновленні трактора? Зримо викристалізувався лише результат застосування їх у сукупності — ожила машина, яку могли б давно списати. Тим самим максимально використані технічні можливості колгоспу.

Другий, до речі, найсвіжіший приклад. Після кількох днів використання вийшла з ладу нова розсадосаджальна машина — відпав сошник. Простіше всього було б виготовити другу планку кріплення за зразком заводської. Але Вячеслав зважив, що така планка слабка для наших грунтів, і виготовив значно міцнішу.

— Скромну, часом малопомітну працю таких раціоналізаторів як Вячеслав Мартиненко, треба всіляко заохочувати. Адже саме вони ставлять на службу виробництву невикористані можливості і резерви, яких багато в нашому господарстві.

5.

Радісно, повнокровно живе сім'я Вячеслава і Галини Мартиненків, які займають активну громадянську позицію. Молоді, енергійні, вони встигають скрізь: і дома, і на роботі, і в громадських справах. Він — член групи народного контролю тракторної бригади, учасник самодіяльного хору, вона — редактор стінгазети «Комсомольського прожектора».

Про що мріє Вячеслав? Вчитися. Адже дружина вже закінчила технікум механізації сільського господарства. Він же — готується туди до вступу. На заочне відділення...

* * *

Щастя вистачить на долю кожного, — говорить народна мудрість. Треба тільки боротися за нього, вміти знаходити його у бурхливому вирі життя.

— Щастя належить кожному, — говорить спадкоємець землі-годувальниці В. Мартиненко. — Але найбільше право на нього має людина праці — творець достатку на землі.

З цим не можна не погодитись. Адже праця — основа життя, криниця щастя. Криниця, звідки невтомний трудівник черпає для себе життєдайні сили.

В. ОСТРОВЕРХОВА.
Колгосп «Путь Ильича», Знам'янський район.

Комсомолець **Микола ЛИСИЧ** працює в колгоспі імені Шевченка уже рік. Білий халат — його обов'язковий робочий одяг. Про те, що він не лікар, не дояр, можна здогадатися по знімку. Так — він колгоспний пасічник, доглядає 120 бджолосімей.

Микола — хороший спортсмен, учасник колгоспного самодіяльного театрального колективу.

Фото В. ГРИБА.

Добровеличківський район.

СВІТОГЛЯД

Клуб ідейно-політичного виховання молоді

ОСОБИСТА ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ ЯК СТИМУЛ

Передмова до політзаняття

ПРОПАГАНДИСТСЬКОМУ активові сьогодні належить особливо важлива роль в дальшому розвитку марксистсько-ленінської освіти і комуністичному вихованні комсомольців і молоді. Не випадково в матеріалах червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, XXVII з'їзду КПРС підкреслювалось, що головним критерієм ефективності ідейно-виховної роботи є рівень політичної свідомості і трудової активності мас.

Для пропагандиста системи комсомольського політнавчання робота по комуністичному вихованню молоді і надання їй допомоги у використанні одержаних знань на практиці являють собою єдиний нероздільний процес. Враховуючи вимоги часу, на заняттях молодь неможливо сьогодні вчити, завтра виховувати, а післязавтра організовувати. Все це необхідно робити одночасно.

Поряд з цим, через глибокий аналіз трудової діяльності кожного слухача, слід постійно вести мову про його конкретну участь у виконанні завдань партії по підвищенню продуктивності праці, зниженню собівартості продукції, створенню фонду економії.

Ідейному наставникові молоді слід вибирати такі форми активізації навчального процесу, які сприяють постійному зв'язку зі слухачами. Це розгляд проблемних ситуацій, практичні завдання, реферати. Слухачі, які беруть участь у суспільно-політичній практиці, повинні проводити аналіз соціально-економічного розвитку господарств, підприємств, випускати стіннівки, готувати комсомольські збори, виготовляти діаграми, схеми тощо.

Заняття доцільно проводити в формі індивідуальних і колективних співбесід, диспутів, рольових ігор, засідань «круглого стола». В XII п'ятирічці, виходячи із завдань, поставлених перед політичним навчанням трудящих в документах XXVII з'їзду КПРС, марксистсько-ленінську освіту молоді передбачається налагодити таким чином. В середніх школах і професійно-технічних училищах, у гуртках і на факультативах будуть вивчатись програми «Наш Ленінський комсомол» і «Біографія В. І. Леніна». Політичне навчання працюючої молоді доцільно вести у трьох основних формах:

— в гуртках поточної політики, які будуть створюватися в комсомольських організаціях підприємств, організацій і установ, загальноосвітніх шкіл і професійно-технічних училищ. Тут юнаки і дівчата будуть під керівництвом пропагандиста обговорювати актуальні економічні, політичні, соціальні і духовні проблеми соціалізму на конкретних, взятих з життя фактах і прикладах. До чергового заняття газета «Комсомольская правда» планує вміщувати матеріали, що відображатимуть думку з приводу того чи іншого злободенного факту, провідних учених країни, партійних, радянських, профспілкових, комсомольських працівників, спеціалістів різних галузей народного господарства, суспільного життя, діячів культури, мистецтва, замітки кореспондентів газети, інтерв'ю, запитання, завдання для читачів і т. п. Відділ пропаганди і агітації ЦК ВЛКСМ до кожного заняття буде готувати відповідні довідково-інформаційні матеріали для пропагандистів;

— в політшколах, створених у комсомольських організаціях підприємств, організацій і установ. Для навчання в них залучаються молоді виробничники, підготовлені до глибокого вивчення систематичних навчальних курсів. Передбачається рекомендувати такі навчальні програми: «Молоді про Програму КПРС», «Молодь в економічному будівництві», «Соціалістичний спосіб життя і молодь», «Ідеологічна боротьба і молодь». Відділ пропаганди і агітації ЦК ВЛКСМ для політшкіл розробляє відповідні програми, навчальні та навчально-методичні посібники;

— в загальнополітичних клубах, створених на базі громадських формувань молоді (загони «Комсомольського прожектора», оперативні комсомольські загони і т. п.), а також на базі об'єднань молоді за інтересами в сфері виробництва, вільного часу (гуртки молодих раціоналізаторів, молодіжні секції товариств, творчих спілок, літературні студії, курси ДТСААФ). Програми (їх зміст буде тісно пов'язано з характером суспільної роботи комсомольців, спрямованості об'єднань за інтересами) і навчально-методичні матеріали будуть розроблятися відділом пропаганди і агітації ЦК ВЛКСМ спільно з відповідними суспільними і державними організаціями.

Для молоді з вищою освітою поряд з названими формами рекомендується самостійне вивчення теорії, а також навчання в теоретичних семінарах системи партійної освіти, у філософських методологічних семінарах.

О. КОНОНЕНКО.

Вже три роки молодь колгоспу «Дружба» Вільшанського району знає вчительку російської мови та літератури Л. Б. ДОРОШЕНКО як пропагандиста комсомольської політшколи. Цікаво, змістовно, неординарно проходять заняття під її керівництвом. Ось і в 1985—1986 навчальному році, вивчаючи курс «Соціалістичний спосіб життя і молодь», комсомольці узнали завдяки Ларисі Борисівні чимало нового, навчилися краще розбиратися у суспільному житті. Тож усі вони з радістю зустріли звістку про те, що рішенням бюро обкому комсомолу їхнього пропагандиста занесено на обласну Дошку пошани.

На знімку: пропагандист Л. Б. ДОРОШЕНКО.

Фото В. ГРИБА.

ЗА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

ВИРОК БЕЗДУХОВНОСТІ

Ті, хто байдужий до навколишнього світу, хто не бажає жити інтересами народу, а всі сили витрачає на створення свого «особистого раю», здатні в будь-який момент завдати шкоди моральному здоров'ю соціалістичного суспільства. Цією думкою пройнятий новий фільм київської студії імені О. П. Довженка «Звинувачується весілля».

В назву стрічки виніс вирок подіям, про які розповідається в ній, постановник картини Олександр Ітигілов. Основою драматичної розповіді стала реальна судова справа. На весіллі в бійці було вбито молодого обдарованого спортсмена. Злочинцем виявився один з гостей молодого подружжя, який прийшов на торжество з ножем. За сто карбованців — подарунок молодим — «купив» він право пустити зброю в хід, коли йому захочеться потішити себе гострим відчуттям.

— Випадок сам по собі страхітливий, — говорить режисер-постановник. — Але страшний він по-особливому. Адже злочин був підготовлений усім ходом весілля. Його справді нупецький розмах з'єднав у випадкову компанію десятки людей, чужих для молодожонів і «потрібних» для їх батьків. Тут були люди, котрі вміють сміти грішми, діставати дефіцити, здатні замінити доброту і щирість людських відносин хвацьким гучним оркестром і «замовленим» тамадою з низькопробними тостами-побажаннями. Показати на екрані справжнє обличчя тих, хто не соромиться проголошувати своє міщанське кредо, і тих, хто мовчки спостерігає розгул бездуховності, збирався режисер-довженківець Костянтин Єршов. Він два роки тому поділився своїм задумом з читачами газети «Советская культура». Їх листи утвердили митця в своєчасності такої кінокартини, її гострій необхідності. Майстер встиг написати тільки сценарій, до постановки якого не дожив.

Олександр Ітигілов в останні роки впевнено зайняв місце серед майстрів українського кіно, які розробляють сучасну тему.

— Щоб наш фільм не залишив нікого байдужим, — підкреслює О. Ітигілов, — треба було жорстко і точно говорити про причини трагедії, породженої байдужістю людей один до одного, їх зреченням дружби в ім'я «престижних» приятелів та їх дорогих подарунків. Фільм покликаний попередити батьків і дітей про небезпеку повторення «весільної історії» в будь-якому домі, де оселиться вірус міщанського уявлення про зручне і небезпечне особисте щастя.

Л. КИСЕЛЬОВА.
кор. РАТАУ.

НЕПОЛІТИКИ ПРО ПОЛІТИКУ

Гаррі Белафонте, співак і актор (США):

Можливо, я здаюсь односторонній, але я — тільки за мир. Для мене не існує іншої альтернативи. Я за мир, тому що ясно усвідомлюю: людство не має іншого вибору. Вважаю, що мистецтво може відіграти надзвичайно важливу роль в справі збереження миру. Мистецтво, яке служить мирові й людству, дуже важливе. Це велика радість — співати заради збереження миру.

Мікіс Теодоракіс, композитор (Греція):

Нас пов'язує з молоддю те, що політичні пісні, які співають юнаки і дівчата всього світу, перетворюються на силу в справі боротьби за мир, вони людяні, красиві і виливові. Європа повинна стати без'ядерним регіоном дружби й співробітництва.

Ханнес Вадер, співак і автор пісень (ФРН):

Проти права розміщати ракети, проти права викидати мільйони людей на вулиці — проти цього піднімаю я свій голос. Я хочу зробити все, аби голос цей не був одиноким.

Жан-Поль Бельмондо, актор (Франція):

Ми живемо в складний час, це стосується всієї обстановки в світі. Я проти війни. Ще є час, щоб зрозуміти — нової війни бути не повинно.

ОГЛЯД АНКЕТ

ТИ І ТВОЯ

На анкету, яка так називалася й була вміщена у передостанньому спецвипуску «Думаємо, боремося, живемо», відгукнулося 45 читачів «Молодого комунара». Незважаючи на те, що це люди різні за віком (від 14 до 27 років), так і за родом занять (пишуть студенти, школярі, робітники, спеціалісти сільського господарства, вчителі, медики), але відповіді їхні здебільшого надзвичайно схожі. Тому ми пропонуємо увазі читачів найхарактерніші з них:

1. Л. ЄВТОДІЄВА, 14 років, смт Вільшанка:

«Людина з високим почуттям відповідальності має чинити тільки так, як їй підказує совість...».

2. Н. СОЛДАТОВА, 17 років, учениця Кіровоградського технікуму механізації сільського господарства:

«Якщо мені щось не вдасться або результати моєї роботи суперечитимуть моїм намірам, то звинувачуватиму я в першу чергу саму себе — за те, що не зуміла краще розібратися в суті справи».

3. К. ПІСОЦЬКА, 19 років, м. Олександрія:

«Не можна бути стороннім спостерігачем, треба вміти відповідати не тільки за себе і свої вчинки, але й за того, хто живе і працює поряд. Саме тому досить часто мені доводиться оцінювати зроблене самокритично».

4. І. АРТВІХ, 27 років, м. Кіровоград:

«Серед моїх знайомих багато людей з високим почуттям відповідальності. Інші риси, які приваблюють мене в них, — чесність, доброта, сміливість, готовність допомогти, справедливість у словах і вчинках».

Втім, не всі наші читачі думають саме так, як сказано вище. Ось хоч би и шістнадцятилітня Л. Ткачук з Вільшанського району (вона займається, як сама написала в анкеті, «танцями»), на друге запитання відповіла так: «Якщо мені щось не вдасться або результати моєї роботи будуть суперечити моїм намірам, то я в першу чергу звинувачуватиму того, хто перешкоджав мені». Що ж, на нашу думку, Людмила теж у деякій мірі має рацію. Але тільки в деякій, бо зважмо: чи ж має будь-хто моральне право звинувачувати в першу чергу когось, не оцінивши спочатку те, що зробив для успіху справи сам? Певно, такий підхід до оцінки своєї роботи свідчить про незрілість переконань. Адже відповідальність — це вимогливість у першу чергу до самого себе, а відтак уже й до інших.

Сімнадцятилітній автор з Олександрії (імені свого він, на жаль, не назвав), відповідаючи на анкету, написав: «Коли ситуація вимагає активної дії, я діятиму. Але почуття відповідальності у мене начисто відсутнє. Хоча за свої вчинки я завжди готовий

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

ПРО СУТНІСТЬ ЛЮДИНИ І ЖИТТЯ

ХАРАКТЕРНОЮ рисою радянської людини є чітке і глибоке розуміння власної ролі і місця в сучасному світі, в змаганні між соціалізмом і капіталізмом, неодолане прагнення власною працею піднести могутність і авторитет Союзу РСР, братерської соціалістичної співдружності, відстояти мир і безпеку народів і землі.

Радянська молодь добре усвідомлює свою причетність до справи робітничого класу. Так, близько 70 процентів опитаних молодих кіровоградців вбачає зміст свого життя в цікавій роботі, сприймає працю як головне в житті. Ставлення до праці або до навчання — головна тема диспутів у молодіжних трудових колективах. У них панує висока дисципліна і відповідальність, творчість і самовідданість у праці.

Але все ж є деяка частина юнаків і дівчат, для яких усе ще — поки що не до кінця зрозумілі думки й справи. Мова насамперед про тих, хто ще навчається і готується до праці, оточений увагою батьків, учителів, друзів. Класово-політична оцінка історичних і сучасних подій і явищ тут може іноді уявлятися як «книжна мудрість», а не найперша вимога життя...

Виховання класового підходу до явищ суспільного життя набуває особливого значення в умовах загострення ідеологічної боротьби між соціалізмом і капіталізмом. Треба завжди мати на увазі, що головним орієнтиром у життєдіяльності особи, критерієм її політичної зрілості є класовий підхід до суспільних явищ. Виховання у молоді класового підходу до явищ суспільного життя і присвячена брошура кіровоградців — кандидатів філософських наук М. Ю. Жихаревича та Ю. П. Сурміна: «Виховання у молоді класового підходу до явищ суспільного життя» (К., т-во «Знання» УРСР, 1985). Вона розрахована на тих, хто цікавиться цим питанням, прагне виховувати у собі, а також в інших здатність і вміння оцінювати суспільні явища з класової точки зору.

Понад 8,5 млн. юнаків і дівчат працює в різних галузях народного господарства Української РСР. Люди віком до 30 років складають половину працюючих у промисловості, близько третини — в сільському господарстві, приблизно 40 процентів — на будівництві, майже половину всієї інтелігенції.

У брошурі читач знайде відповідь на запитання, що ж саме обумовлює необхідність формування у кожної людини класового підходу до оцінки суспільних явищ. Найбільший інтерес мають настанови авторів стосовно того, як вдосконалювати класово-політичне виховання молоді в умовах розвинутого соціалізму. Увага їхня зосереджена на аналізі численних цифр і фактів, подій і явищ у різних галузях життя, особливостей їх проявів і визначенні шляхів, форм і засобів класово-політичного виховання.

У брошурі наводяться численні факти і про вплив політичного самовиховання на піднесення активності молоді у розв'язанні завдань прискорення соціально-економічного і культурного розвитку нашого суспільства. Зазначається, що від зрілості класової позиції сучасного молодого покоління великою мірою залежать перспективи суспільного прогресу.

Л. ГЛАЗОВ,
кандидат історичних наук.

НА ЗУСТРІЧ З «ЛІСОВОЮ ПІСНЕЮ»

поїхали викладачі та учні Кіровоградського профтехучилища облспоживспілки, зібравшись провести День здоров'я у мальовничому лісовому масиві, за селом Оникієвим Маловисківського району. Тут, на турбазі «Лісова пісня», було влаштовано спортивні поєдинки з різних видів спорту. Юнаки та дівчата кидали гранату, грали у волейбол, влаштовувались «Веселі старти». Викладачі Л. Г. Рибінцева, О. М. Довгань, Л. Л. Флоренко, А. М. Грецька, наприклад, фінішували разом з учнями Ольгою Горбань, Тетяною Бугаєнко, Петром Руманескулом. На турбазі тривала розмова про значимість фізкультури і спорту в житті людини, проблеми впровадження в дію комплексу ГПО, самозагартування в дні літніх канікул.

Переможцям спортивних поєдинків вручали грамоти, призи. Був обід, який приготували самі учні. І знову поєдинки — бадмінтон, теніс, атракціони на березі лісового ставу.

С. ШНЕЙДЕР,
викладач фізвиховання профтехучилища облспоживспілки.

УВАГА, КОНКУРС!

ДОРОГАМИ ТРУДОВОЇ СЛАВИ

Редакція «Молодого комунара» спільно з обласною організацією Товариства охорони пам'ятників історії та культури ще раз оголошують про проведення конкурсу-вікторини «Дорогами трудової слави». До участі в ньому запрошуються члени товариства, червоні слідопити, краєзнавці, а також всі бажаючі. Мета заходу — залучення молоді до роботи по виявленню, дослідженню та пропаганді пам'ятників трудової слави, трудових біографій фундаторів колгоспного руху, учасників ВДНГ СРСР, Героїв Соціалістичної Праці, учасників стахановського руху, перших ударників комуністичної праці.

Конкурс проходитиме у три етапи. Перший етап — травень—червень, другий — липень — серпень, третій — вересень — жовтень 1986 року. Підсумки буде підбито до 69-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Матеріали конкурсу-вікторини можна оформляти у вигляді альбомів, фоторозповідей, нарисів. Для відзначення переможців встановлено премії: перша — 50 карбованців, друга — 30, третя — 25, а також три заохочувальні по 20 карбованців кожна.

ЗАПИТАННЯ ПЕРШОГО ЕТАПУ КОНКУРСУ-ВІКТОРИНИ

1. Що ви знаєте про колективи, занесені на Ленінський стенд трудової слави в обласному центрі?

2. Де на Кіровоградщині встановлено пам'ятники сільськогосподарської техніки? Розкажіть історію їх встановлення.

3. Що ви знаєте про паровози, які стали пам'ятниками і встановлені на території нашої області?

4. Життя яких видатних педагогів пов'язано з Кіровоградщиною? Що ви знаєте про них?

Останній термін надсилання відповідей на запитання конкурсу-вікторини — 25 червня ц. р. за поштовим штемпелем. Бажаємо вам успіхів у змаганні! Чекаємо також пропозицій стосовно організації і проведення конкурсу. Вони обов'язково будуть враховані при проведенні наступних етапів

ЖЮРІ КОНКУРСУ «ДОРОГАМИ ТРУДОВОЇ СЛАВИ».

ЗАВТРА — ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

З гарним настроєм зустрічають своє професійне свято члени бригади в'язальників Кіровоградської панчішної фабрики (бригадир Л. Лебідь). За чотири місяці вони виконали план на 115,2 процента і додатково понад план випустили 60,6 тисячі пар панчішно-шкарпеткових виробів. До того ж план 4-х місяців в'язальники виконали ще до 116-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

На знімках: бригада в'язальників з бригадиром Леонідом ЛЕБЕДЕМ; 5 років працює на фабриці комсомолка Тетяна ВОРОНОВА, її виробнича операція — парувати шкарпетки і панчохи.

Фото В. ГРИБА.
м. Кіровоград.

ПОПОВНИЛАСЬ ЕКСПОЗИЦІЯ

Нові документи, фотографії та особисті речі молодогвардійця Радіка Юркіна поповнили експозицію музею «Молода гвардія» в Краснодоні. На спеціальному стенді виставлено післявоєнний знімок Радія Петровича — випускника Єйського льотного училища, його кітель, бінокль, радіопереговорний пристрій з літака, на якому він літав у роки війни, сторінки щоденників, нагороди, серед яких орден Червоного Прапора. Багато документів відкривають раніше невідомі сторінки біографії героя, вчать мужності, стійкості, любові до Батьківщини.

(РАТАУ).

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

відповісти. Що сказати людині на таке? Певно, у цих словах більше не позиції, а пози. Тому й плутає молода людина грішне з праведним, наговорює на себе.

А про те, що в цього автора почуття відповідальності, хай ще й незріле, але повинне бути, свідчать відповіді на друге та третє запитання: в своїх помилках він звинувачує в першу чергу себе, почуває відповідальність і за того, хто поряд, самокритично ставиться до власних вчинків. Тож, юний друже, не треба так категорично твердити, що ти безвідповідальна людина. Ми будемо раді, якщо наша анкета і сьогоднішня розмова допоможуть тобі краще розібратися у своєму характері.

Певно, вищенаведений приклад пролле світло і на питання про те, чи потрібно було проводити саме таку анкету, адже вона навряд чи допоможе виховати почуття відповідальності (так написали шість чоловік). Справді, анкеті не під силу це завдання, але воно під силу вам, нашим читачам.

С. ПЕТРЕНКО.

КОЛОНКА ЗАПИТАНЬ І ВІДПОВІДЕЙ

Допомога молодому спеціалістові

Наша читачка з села Новогригорівки Кіровоградського району А. Жабокрицька звертається до редакції: «Чи повинен колгосп виплатити допомогу молодому спеціалістові, який був стипендіатом цього господарства і після закінчення технікуму чи інституту повернувся працювати в це ж господарство? В якому розмірі виплачується допомога?».

На запитання відповідає завідуючий юридичною консультацією Кіровоградської обласної ради професійних спілок М. Ф. ДИГАЛО:

— Згідно Положення міжреспубліканського міжвідомчого і персонального розподілу молодих спеціалістів, які закінчили вищі і середні спеціальні заклади, молодим спеціалістам, направленим після закінчення навчального закладу на роботу в іншу місцевість, надаються гарантії і компенсації згідно з постановою Ради Міністрів СРСР від 15 липня 1981 року № 677 «Про гарантії і компенсації при переїзді в іншу місцевість».

З листа А. Жабокрицької видно, що людина за рекомендацією правління колгоспу направлялась на навчання, за рахунок колгоспу отримувала стипендію і після закінчення навчального закладу повернулася на роботу в той же колгосп за попереднім місцем проживання.

У цьому випадку молодий спеціаліст не має права на гарантії і компенсації, передбачені діючим законодавством, оскільки направлення на роботу не пов'язано з переїздом в інший населений пункт.

Після восьмого класу

І. Ф. Ткаченко з обласного центру звертається до редакції: «Після закінчення 8 класів моя дочка вступатиме до медичного училища. Якщо не поступить, то чи може вона повернутися в школу, щоб продовжити навчання? Класний керівник попередила: у школу не приймуть, треба йти в СПТУ».

На запитання відповідає завідуючий міським відділом народної освіти В. П. ДРИГА:

— В системі народної освіти ведеться плановий розподіл випускників восьмих класів каналами отримання середньої освіти (дев'ятий клас середньої загальноосвітньої школи, СПТУ, середній спеціальний навчальний заклад). План розподілу випускників затверджується рішенням облвиконкому і відповідним рішенням міськвиконкому.

Відділами народної освіти кожній школі доводиться конкретний план розподілу випускників восьмих класів (план набору в дев'яті класи, план направлення в кожне СПТУ, план направлення в середні спеціальні учбові заклади).

З учнями і батьками проводиться профорієнтаційна робота, визначається місце подальшого навчання.

Вступні іспити в медучилище абітурієнти будуть складати в серпні. До цього часу школа може виконати доведений план набору учнів у 9 клас. В такому разі ваша дочка може поступити в СПТУ або в дев'ятий клас іншої школи.

«Пристойний» рівень. Цього мало!

ТЕАТР

24 квітня нинішнього року газета вмістила інтерв'ю з режисером Кіровоградського обласного музично-драматичного театру імені Кропивницького О. С. Натяжним, у якому порушувалися питання контакту «театр — глядач». А ось думки педагога з цього приводу.

Кожної зустрічі з новим спектаклем чекаю з радістю, однак останнім часом є в ній і щоразу зростаючий домішок тривоги. Здається мені, що театр витрачає сили тільки на виконання поточних, буденних завдань побутового плану: випустити стільки-то прем'єр, намагатися, щоб спектаклі були «не гіршими», ніж у інших, встигати за модою в режисурі і акторському виконанні ролей. Театрали з числа глядачів і рецензентів відзначають все частіше «пристойний» рівень робіт кропивничан. І не більше!

Пригадую шістдесяті роки. Інші актори, інший репертуар і, до речі, абсолютно протилежні в часовому вимірі, в тематичному спрямуванні спектаклі. Але вони владно кликали до себе молодь.

Серед чинників цього був один найважливіший: переважна більшість акторів тих років з повним правом могла назвати себе педагогами, оскільки багато часу проводили в школах, у виробничих колективах, брали участь у диспутах з глядачами, обговорювали там же свої спектаклі, добре знали і вміло орієнтувалися на юнацьку аудиторію.

Скажу ще одне: приміром, чи не кожен другий учень 27-ї середньої школи м. Кіровограда, де я вчився, був завзятим театралом. І дотепер залишилася ота душевна необхідність, обов'язковість спілкування з мистецтвом. У нас були драмтеатр із солідним репертуаром у двадцять вистав і з незмінним керівником вчителькою мови і літератури Валентиною Андріївною Коваленко, літературна студія, великий клуб юних любителів мистецтва. А ще були творчі зустрічі з акторами театру. І зараз пам'ятаю слушні поради нам, драмгуртківцям, Івана Васильовича Терентьєва, Івана Петровича Козака, інших акторів обласного драмтеатру після перегляду ними сценічних уривків з підготовлених нами спектаклів.

Згадуються вистави кропивничан, які проходили при повному аншлазі: «Правда», «Сорочинський ярмарок», «У неділю рано зілля копала», «Запорожець за Дунаєм»... Нинішня відмова від української класики і місцевого матеріалу (маю на увазі ігнорування драматичної творчості І. Микитенка та Ю. Яновського) і веде певною мірою до однобокості репертуару. І ще думаю про те, що не всі актори театру навчились працювати з молодим глядачем, впрошувати і виховувати його змалку і насамперед в своєму місті та області.

Бракує методики пропаганди театру, практики і досвіду, узагальненого з цього питання, а це, в свою чергу, подекуди веде до думки про театр як про «провінційний».

І ще одна позиція. Давайте подивимося на нас, глядачів, очима актора, який знає, що цього разу меткі розповсюджувачі змогли нав'язати квитки, а у нього сьогодні серйозна роль, яку він запропонує любителям мистецтва.

Ось виходить він на сцену — і шпарким холодом обдає серце: в залі пусткою віє від напівпорожніх рядів.

І тут мені згадалася недавня розмова з учителем Кіровоградської десятирічки № 32 Ольгою Львівною Слоневською, яка порівняла актора з педагогом, що повинен стати перед очима вихованців і провести урок.

Досвідчена вчителька словесності мала на увазі рівну віддачу педагога чи актора при надто малій кількості глядачів в театрі чи учнів у класі. Ось тільки, мабуть, акторові важче, бо ж його слово пов'язане з перевтіленням образу художнього, від якого не відступає вчитель, в образ сценічний, видовищний. Як грати в повну силу перед напівпорожнім залом?

А ще забуваємо про те, що саме вимогливість глядачів підтягує театрального актора. Саме цей живий контакт виконавців і глядачів вирізняє театральне мистецтво, саме ним театр неповторний і, як справедливо вважають критики, завдяки цьому живому єднанню мистецтво театру буде вічним.

Поки що обласному драмтеатру бракує проблемності, гостроти постановки питань, конфліктності, бракує дискусійності — того, що знаходить відгук в серці нашого сучасника. Правда, одна з останніх його робіт — постановка драми бразільського драматурга Г. Фігерейдо «Езоп» дає вагомі підстави говорити про пошуки свого обличчя.

Знайти відповідний тон... Очевидно, це зараз найважливіше для кропивничан. Їм треба бачити себе начебто збоку, поставити себе на місце глядача. Щоб не втрачати даремно сили, працювати по вищих категоріях і не втрачати надії на новий підйом.

А. САРЖЕВСЬКИЙ,
педагог, член обласного літературного об'єднання.

м. Кіровоград.

Зелена казка під відкритим небом

Кому не доводилось бачити в лісі, як дерева самі виростають так, що нагадують лісових звірів, птахів? Он гляньте, як химерно переплелись дві гілки сусідніх дерев: чайка в польоті. А он гілка схожа на голову зайця-вуханя. А ось поруч молоді пагони кущів так сплелись, що нагадують казкового ведмедика.

Проте не тільки сама природа має фантазію і хист. Людина пробує сама керувати природою собі на радість. Такою людиною в Долинській є Петро Петрович Правосудько. Завітайте на вулиці Радянську, Леніна, Шевченка, які творять ансамбль райцентру, то будете зачаровані красою цих вулиць. З кожним роком збагачує красу чарівних зелених скульптур Петро Петрович.

Ось на площу випливають лебеді, а ген біля молодіжного скверу над сонним оленятком розкинув крила орел. Красивий сквер біля дитсадка № 3. А через дорогу приваблює композиція «Вовк і журавель», набирає обрисів нова фігура ведмедя.

Біля цих казкових див, витворів людських рук — завжди людно.

На знімку: П. П. ПРАВОСУДЬКО формує новий ансамбль.

М. САВЕНКО.
Фото автора.

м. Долинська.

В. о. редактора
В. АФАНАСІЄНКО.

КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ О. С. ПУШКІНА

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ

НА 1986—1987 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

на денне навчання

на факультети:

філологічний — українська мова та література, російська мова та література;

історичний — історія, історія та іноземна мова;

іноземних мов — англійська та німецька мова;

фізико - математичний — математика і фізика, фізика і математика;

фізичного виховання — фізичне виховання;

музично-педагогічний — музика;

підготовки вчителів початкових класів — педагогіка і методика початкового навчання.

Вступні екзамени проводяться за програмами, затвердженими Міністерством вищої і середньої спеціальної освіти СРСР відповідно до програм середньої загальноосвітньої школи.

Вступники складають екзамени залежно від обраної спеціальності з таких дисциплін:

на спеціальність «Фізика і математика» — з фізики (усно), математики (письмово), російської або української мови та літератури (письмово);

на спеціальність «Математика і фізика» — з математики (письмово), фізики (усно), російської або української мови і літератури (письмово);

на спеціальність «Українська мова і література» — з української мови та літератури (усно і письмово), суспільствознавства (усно);

на спеціальність «Російська мова і література» — з російської мови та літератури (усно і письмово), суспільствознавства (усно);

на спеціальність «Історія» — з історії СРСР (усно), російської або української мови і літератури (письмово), суспільствознавства (усно);

на спеціальність «Історія та іноземна мова» — з іноземної мови (усно), російської або української мови (письмово), історії СРСР (усно);

на спеціальність «Педагогіка і методика початкового навчання» — з математики (усно), російської або української мови та літератури (письмово), суспільствознавства (усно);

на спеціальність «Англійська мова і німецька мова» — з англійської або німецької мови (усно), російської або української мови і літератури (письмово), суспільствознавства (усно);

на спеціальність «Музика» — із спеціальності, російської або української мови та літератури (письмово), суспільствознавства (усно);

на спеціальність «Фізичне виховання» — із спеціальності (легка атлетика, гімнастика, плавання), біології (усно), української або російської мови і літератури (письмово).

Особи, які закінчили середню загальноосвітню школу з золотою (срібною) медаллю, випускники середніх профтехучилищ, середніх спеціальних навчальних закладів, що одержали диплом з відзнакою, складають один екзамен з предметів, які стоять першими.

При одержанні оцінки «п'ять» вони звільняються від складання інших екзаменів, а при одержанні оцінки «чотири» або «три» складають всі екзамени.

Конкурс проводиться окремо з кожної спеціальності.

Прийом заяв з 1 по 31 липня.

Вступні екзамени — з 1 по 20 серпня.

Вступники подають такі документи: заяву на ім'я ректора інституту за встановленою формою, документ про середню освіту (оригінал), характеристику зі школи або з останнього місця роботи, медичну довідку (форма № 086-у), 6 фотокарток 3×4 см, паспорт і військовий квиток подаються особисто.

Особи, які мають стаж практичної роботи, подають витяг з трудової книжки (книжки колгоспника).

Студентів забезпечують гуртожитком та стипендією на загальних підставах.

Документи надсилати на адресу: 316050, м. Кіровоград, вул. Шевченка, 1. Педінститут, приймальна комісія.

Є НА СВІТІ ЛЮБОВ

Музика Б. СЛЮСАРЯ **Слова Г. ЩЕРБИНИ**

Є на світі зоря,
Що дає нам життя
І ніколи вона не згасає.
Ясний промінь її
Світить вдень і вночі:
Свою ніжність тобі посилає.
Є на світі пісні
І веселі й сумні,
Є одна, що душа завмирає.
І нехай же тобі
Сняться сни чарівні,
Хай веселкою сонечко грає!
Є на світі любов
І розлука й печаль,
Та кохання — той цвіт,
що не в'яне.
Перший промінь весни
Усміхнеться тобі,
Запорукою вірності стане.

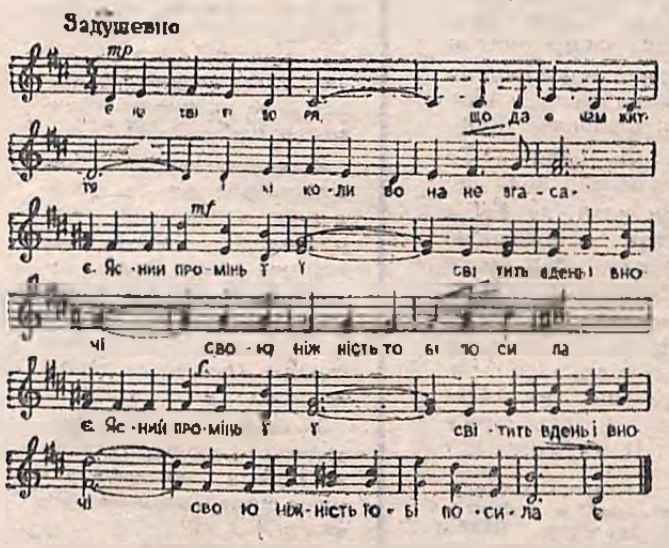

ТУРНІРНЕ ТАБЛО

ДЗЮДО. В місті Кам'янець-Подільському Хмельницької області закінчилась першість республіки з боротьби дзюдо серед дівчат 1966—1968 років народження. Вихованка кіровоградського тренера В. Ханцевича (облрада «Колос») кандидат у майстри спорту Наталя Кучменко стала срібною призеркою серед дзюдоїсток своєї вагової категорії. Кіровоградська команда була одинадцятою з двадцяти трьох.

Наталію Кучменко включено до складу збірної республіки.

ФУТБОЛ. Перше коло чемпіонату республіки з футболу серед колективів фізкультури наближається до завершення. Відбувся четвертий тур. Кіровоградський «Радист» на стадіоні «Піонер» приймав макіївський «Бажановець» і добився перемоги — 1:0. Нині він має п'ять очок з восьми. Футболісти «Локомотиву» на своєму майданчику зустрілися з дніпродзержинським «Радистом». Залізничники також перемогли 2:0.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША АДРЕСА: 316050. МПС, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-55-65; відділів робітничої молоді та внутрішнього життя, сільської молоді — 2-53-94; пропаганди, листів і масової роботи — 2-59-82; учнівської молоді морально-естетичного виховання — 2-55-65; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолабораторії — 2-53-22; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

БК 01378. Обсяг 0,5 друк. арк. Індекс 61103. Зам. № 308. Тираж 63 400.